

เบาหวานขึ้นตา ภาวะแทรกซ้อนทางตาจากเบาหวาน

ศูนย์ : ศูนย์อายุรกรรม

บทความโดยแพทย์ : พญ. สุภัทรา ปวรังกูร

โรคเบาหวาน เป็นโรคที่มีระดับน้ำตาลในกระแสเลือดสูงกว่าปกติ

ผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะน้ำตาลสูงอยู่เป็นเวลานานจะทำให้ระบบหลอดเลือดทั่วร่างกายเกิดความผิดปกติ ถ้าระบบหลอดเลือดก็ทำให้เกิดไตเสื่อม ถ้าหลอดเลือดที่ตามีปัญหาจะทำให้เป็นเบาหวานขึ้นตา หรือ เบาหวานขึ้นจอตา ตามมาได้

ในช่วงแรกอาจไม่พบอาการหรืออาจมองเห็นผิดปกติเพียงเล็กน้อย แต่หากมีอาการรุนแรงแล้วปล่อยไว้ไม่เข้ารับการรักษาก็อาจทำให้สูญเสียการมองเห็นหรือตาบอดได้ในที่สุด

เบาหวานขึ้นตาเป็นอย่างไร

เบาหวานขึ้นตา (Diabetic Retinopathy) หรือ เบาหวานขึ้นจอตา เป็นภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน ที่มีระดับน้ำตาลในเลือดสูง ทำให้เส้นเลือดที่เรตินาหรือจอตาได้รับความเสียหาย โรคเบาหวานจะทำให้หลอดเลือดที่ไปเลี้ยงจอตามีปัญหาเกิดขึ้น ถ้าเป็นเนื่องจากจอตาเป็นส่วนที่อยู่ด้านหลังตาเราไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าจำเป็นต้องใช้เครื่องมือช่วยดูจอตาว่ามีภาวะ

ระยะของเบาหวานขึ้นตา

เบาหวานขึ้นตาสามารถแบ่งได้ 2 ระยะตามความรุนแรงของโรค คือ

1. **ระยะเริ่มแรกที่ยังไม่มีการสร้างหลอดเลือดใหม่** (Nonproliferative Diabetic Retinopathy: NPDR)
เป็นระยะที่ผนังหลอดเลือดที่จอตาไม่แข็งแรง ส่งผลให้หลอดเลือดโป่งพอง อาจทำให้เลือดหรือของเหลวรั่วออกมาในจอตา อาจมีอาการเพียงเล็กน้อย แต่หากมีการอุดตันของเส้นเลือดที่เพิ่มมากขึ้น อาจทำให้มีอาการรุนแรงได้
2. **ระยะที่มีการสร้างหลอดเลือดใหม่** (Proliferative Diabetic Retinopathy: PDR)
เป็นระยะที่เส้นเลือดเกิดการอุดตันจนเลือดไม่สามารถไหลเวียนได้ตามปกติ ทำให้เกิดการสร้างเส้นเลือดใหม่ขึ้นมาทดแทน ซึ่งเส้นเลือดที่สร้างขึ้นใหม่อาจไม่ได้พัฒนาอย่างเหมาะสม ทำให้มีเลือดรั่วซึมออกมาที่บริเวณจอตา และอาจทำให้เกิดแผลเป็นซึ่งเป็นสาเหตุให้จอตาหลุดลอกได้ ซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยมีอาการตามัวลง อาการเริ่มแรกของ

อาการของโรคเบาหวานขึ้นตาโดยทั่วไปในระยะแรกผู้ป่วยมักจะไม่มีแสดงอาการ โดยผู้ป่วยที่เบาหวานขึ้นตาทหากยังไม่เป็นรุนแรงการมองเห็นของผู้ป่วยจะยังคงปกติอยู่ ถ้าหากตามัวมองไม่ชัดแสดงว่าอาจเป็นมากแล้วซึ่งทำให้รักษาได้ยากขึ้นและผลการรักษาไม่ดี

การตรวจตาเพื่อดูเบาหวานขึ้นตา

เริ่มจากตรวจวัดระดับสายตา ตรวจเช็คตาส่วนด้านหน้า-หลัง จากนั้นจะมีการหยอดยาขยายรูม่านตา เนื่องจากในภาวะปกติรูม่านตาของคนเราจะมีขนาดเล็กทำให้ตรวจประเมินจอตาได้ลำบาก จึงจำเป็นต้องหยอดยาเพื่อช่วย ซึ่งในขั้นตอนนี้อาจใช้เวลาประมาณ 30-60 นาที (ผู้ป่วยแต่ละคนมีการตอบสนองต่อยาแตกต่างกัน)
หลังจากนั้นจะทำการตรวจโดยใช้เครื่องมือส่องไฟเข้าไปดูในจอตา ระหว่างตรวจอาจรู้สึกแสงตาสว่างในตาเกิดตาพร่าขึ้นได้ หลังจากการตรวจอาจมีอาการตาพร่าอยู่บางจากฤทธิ์ยาขยายรูม่านตา อาการจะค่อยๆ ดีขึ้นเองภายใน 4-6 ชั่วโมง
ดังนั้นผู้ป่วยที่จะมาตรวจจอตาไม่ควรขับรถมาเองควรพาญาติมาด้วย หากผู้ป่วยใช้คอนแทคเลนส์ต้องถอดออกก่อนการตรวจ

การรักษาเบาหวานขึ้นตา

ถ้าหากตรวจพบว่าเบาหวานขึ้นตา เป็นในระยะเริ่มต้น แพทย์จะแนะนำให้ผู้ป่วยควบคุมอาหาร และรักษาระดับน้ำตาลในเลือด
หากเป็นในระยะที่รุนแรงแพทย์อาจพิจารณายิงแสงเลเซอร์ เพื่อกำจัดจอประสาทตาที่ตายแล้วและหลอดเลือดเกิดใหม่
นอกจากนี้ถ้าในกรณีที่เป็นมากอาจจะมีการฉีดยาเข้าวุ้นตาเพื่อไปยับยั้งไม่ให้รุนแรงมากขึ้น หากเป็นมากมีพังผืดดึงรั้งจอตา

จอตาหลุดลอกหรือฉีกขาด อาจจำเป็นต้องรักษาด้วยวิธีผ่าตัด

ป้องกันภาวะเบาหวานขึ้นตา

ในผู้ป่วยเบาหวานควรมาตรวจตาหลังจากที่ทราบว่าเป็นเบาหวาน โดยเบาหวานขึ้นตาเป็นภาวะแทรกซ้อนที่เกิดจากโรคเบาหวาน ผู้ป่วยสามารถควบคุมให้โรคเบาหวานเป็นไม่รุนแรงได้ โดยการควบคุมอาหาร การออกกำลังกาย การรับประทานยา หรือการฉีดยาฉีดตามคำแนะนำของแพทย์ เพื่อให้ระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ในระดับที่เหมาะสม ภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวานเบาหวานขึ้นตาก็จะไม่เป็นรุนแรงด้วย

ทั้งนี้ผู้ป่วยเบาหวานทุกคนจำเป็นต้องมาตรวจดูว่าเป็นเบาหวานขึ้นตาหรือไม่อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เนื่องจากเบาหวานหากพบเร็วและได้รับการรักษาในทันทีผลการรักษาจะดีกว่า และควรควบคุมเบาหวานและโรคร่วมอื่นๆ โดยเฉพาะความดันโลหิตและไขมันในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ จะช่วยลดความรุนแรงของโรคได้ เพียงเท่านี้ผู้ป่วยเบาหวานก็สามารถมีมุมมองเห็นที่เป็นปกติได้

อายุรศาสตร์โรคต้อ

.

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย